

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO 9/2010 vp

Valtioneuvoston selvitys komission tiedonannosta 7.10. koskien rahoitusmarkkinoiden veroja

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 24 päivänä marraskuuta 2010 lähettänyt valtioneuvoston selvityksen komission tiedonannosta 7.10. koskien rahoitusmarkkinoiden veroja (E 103/2010 vp) valtiovarainvaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- Euroopan parlamentin jäsen Carl Haglund
- Euroopan parlamentin jäsen Liisa Jaakon-saari.

- finanssisihteeri Jussi Lindgren, valtiovarainministeriö
- lakimies Tuomas Majuri, Finanssialan Keskusliitto
- pääanalyytikko Sampo Alhonsuo, Finanssi-valvonta
- osastopäällikkö Tomi Viitala, Keskuskauppa-kamari
- kehityspoliittinen sihteeri Tytti Nahi, Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry
- toimitusjohtaja Lauri Rosendahl, NASDAQ OMX Helsinki Oy
- ekonomisti Pertti Pylkkönen, Suomen Pankki
- johtaja Timo Lindholm, Suomen Yrittäjät ry.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry ilmoitti, että se yhtyy Finanssialan Keskusliiton asiantuntijalausuntoon, ja Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry toimitti kirjallisen lausunnon. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry ilmoitti, ettei sillä ole huomauttamista asiaan.

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Tiedonannossa hahmotellaan rahoitusmarkkinoiden verotuksen kehittämistä. Tiedonannossa esitellään kahta veroinstrumenttia eli aktiviteettiveroa (FAT) ja transaktioveroa (FTT).

Suomen kanta

Valtioneuvosto katsoo, että mahdollisten rahoitusmarkkinaverojen yhteisvaikutukset ja -rasi-

tukset toimialalle ja palvelujen käyttäjille tulee arvioida tarkoin ennen veroista tehtäviä päätöksiä. Samoin on otettava huomioon verojen yhteisvaikutukset muihin vireillä oleviin hankkeisiin, kuten talletussuojan lisäharmonisointiin, sijoittajien korvausrahastosuojan lisäharmonisointiin, vakaumaksun keräämiseen ja Basel III:een perustuviin vakavaraisuussäätelyn tarkistuksiin.

Valtioneuvosto katsoo, että erityisesti aktiiviteettipohjainen vero saattaa olla toteuttamiskelpoinen, koska liikevoittoon ja/tai palkkioihin ja palkkioihin kohdistuva vero ei aiheuta merkittäviä vääristymiä rahoitusmarkkinoiden toimintaan. Valtioneuvosto puoltaa kummankin komission esittämän verotyypin osalta tehtäviä lisäselvityksiä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan ja pitää tärkeänä selvittää rahoitusmarkkinoihin kohdistuvien lisäverojen käyttöönottoa. Valiokunta jakaa myös näkemyksen siitä, että finanssimarkkinoiden tulee osallistua nykyistä enemmän rahoitusmarkkinakriiseistä koituviin kustannuksiin. Eri malleja on syytä arvioida huolellisesti valtioneuvoston esittämien tavoin.

Valiokunta pitää lisäksi tärkeänä sitä, että selvityksessä kiinnitetään huomiota myös tarpeeseen säädellä pörssin ulkopuolisten transaktioiden läpinäkyvyyttä ja valvontaa nykyistä tiukemmin.

Lausunto

Lausuntonaan valtiovainvaliokunta esittää,

että se yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 15 päivänä helmikuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Hannes Manninen /kesk
jäsen. Christina Gestrin /r
Kyösti Karjula /kesk
Esko Kiviranta /kesk
Mikko Kuoppa /vas
Reijo Laitinen /sd
Olli Nepponen /kok
Tuija Nurmi /kok
Kirsi Ojansuu /vihr (osittain)
Heikki A. Ollila /kok
Markku Rossi /kesk

Matti Saarinen /sd
Petri Salo /kok (osittain)
Sari Sarkomaa /kok
Minna Sirnö /vas
Pia Viitanen /sd (osittain)
vjäs. Esko Ahonen /kesk
Hanna-Leena Hemming /kok
Kimmo Sasi /kok
Johanna Sumuvuori /vihr (osittain)
Tuula Väättäinen /sd.

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.

ERIÄVÄ MIELIPIDE***Perustelut***

Olemme tyytymättömiä hallituksen varaukselliseen kantaan rahamarkkinaveroihin nähden. Suomen tulisi mielestämme olla voimakkaasti ajamassa näitä veroja. Rahamarkkinaveroilla on kahdenlaisia tavoitteita.

Ensinnäkin finanssikriisin kustannuksia tulee kohdistaa rahamarkkinatoimijoihin, jotka ovat olleet kriisiä luomassa. Ei ole oikein, että voitot jäävät toimijoille, mutta kustannukset tulevat julkisen vallan eli veronmaksajien kannettaviksi. Aktiviteettipohjainen vero (FAT) olisi perusteltu ja voitaisiin toteuttaa pelkästään EU:n puitteissakin. Tällöin veron peruste on kuitenkin määriteltävä niin, että se ei kohdistuisi paikallispankkitoimintaan ja pankkeihin, joilla on laaja asiakaspalvelu. Siten palkkojen osuus veron perusteessa ei voi olla kovin merkittävä, sen on kohdistuttava pääsääntöisesti voittoihin.

Toiseksi veroilla voidaan hillitä keinottelua ja siihen liittyvää epävarmuutta. Transaktiovero (FTT) suitsisi parhaimmillaan itseohjautuvien tietokoneiden avulla käytävää algoritmista kauppaa, jossa tietokone tekee osto- ja myynti-

toimeksiannot tilastollisen tai tekoälyalgoritmin pohjalta. Tällöin automatisoituja kauppvoja tehdään valtava määrä sekunnissa ja voitot perustuvat vähäisiin hetkellisiin hinnoittelueroihin. Tällaiseen automatisoituun kaupankäyntiin sisältyy vakausuhkia.

On syytä huomata, että muista palveluista poiketen rahoitusala ei maksa arvonnalisäveroa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että valtiovarainvaliokunta ehdottaa suurelle valiokunnalle, että suuri valiokunta pitäisi välttämättömänä saada aikaan EU:n kattava yhtenäinen aktiviteettipohjainen vero (FAT) siten, että se mahdollisimman vähäisessä määrin perustuisi rahalaitosten maksamiin palkkoihin, sen tulee kohdistua voittoihin ja että suuri valiokunta korostaisi tarvetta viedä eteenpäin EU:n laajuista transaktioveroa (FTT) tavoitteena maailmanlaajuinen transaktiovero.

Helsingissä 15 päivänä helmikuuta 2011

Mikko Kuoppa /vas

Minna Sirnö /vas